



# LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,  
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI  
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya  
Números atrassats 20 céntims.

#### ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20  
BARCELONA.

#### PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.  
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

## UN CONSOL.



En aquests dies tremendos  
en que 'l fret 'ns toea 'l viu,  
res alegra tant la vista  
com veure quadrets d' istiu.

## CRÓNICA.

Si alguna cosa indica que 'l sigle XIX se 'n va à las capsas, es lo fret extraordinari que s' està deixant sentir durant lo present hivern. Un verdader fret *fin du siècle*.

Es que 'l sigle ha anat envellint, va perdent la sensibilitat, la vista se li escursa, la fossa que ha de tragarlo s' obra à sos péus, y la poca sanch que li resta se li refreda.

Es un invàlit, un xacrós, qu' en los 8 ó 9 anys de vida que li quedan nos ha de donar molta molestia. ¿Se recordan l' any passat la gresca del *trancasso*? Va ser un accés de deliri y una distribució de garrotadas de boig à tort y à dret qu' encare hi ha qui se 'n ressent, y si esceptuém als que van enterrar la sogra ó als que van heredar à un oncle rich, son molts y molts los que avuy encare 'n ploran.

L' any 91 s' ho ha pres més à la fresca.

Ha comensat per treures lo turbant de boyras, l' estrenya-caps ó lo que siga ab que durant l' hivern solia cubrirse 'l cap, y 'ns ha ensenyat la seva calva rasa y lluhenta, per la qual lo fret rellicsa.

Ni una gota d' aygua: fret à palo sech.

Diumenje al vespre al Sr. Any 91 li va venir un estornut, y 'l xorro de capellans que li eixiren de la boca, varen glassarse desseguida, prenent la forma de borrallóns de neu.

Resultat que 'l sigle XIX desvarieja. L' any passat repartia garrotadas al primer que 's posava al alcans del seu garrot: aquest any l' ha donada per remoure's en lo llit y descotxarse. No hi ha medi de ferlo estar calentó.

¡Y 'ls efectes del fret son generals y desastrosos!

Més generals qu' en Martínez Campos. L' héroe de Sagunto es general únicament à Espanya y 'l fret ho es en tot un hemisferi.

No parlém ja dels pahissos del Nort, de ahont arriban noticias las més desconsoladoras. Ab tot y estar aquests pahissos preparats à rebre'l, per ser allí sempre 'ls hiverns molt crusos, lo fret *fin du siècle* 'ls ha suptat de mala manera, contantse à centenars la gent glassada.

A Paris lo fret ha pres lo caràcter de una verdadera epidemia. Hi ha hagut necessitat de montar à tota pressa hospitals de fredolichs, com en temps de peste se 'n disposan de colérichs. No hi ha que dir si 'l Sena s' ha glassat. Convertit en un *Skating-Ring*, serian molts los que hi anirian à patinar, à riscos de pendrehi mal, si la autoritat gelosa no hagués adoptat la precaució de fer rompre la capa de glas per medi de la dinamita. Pero succeheix que 'ls blocs de glas, apenas romputs, tornan à juntarse, transformantse aixís la llisa superficie del riu en una serie de depressions y de alts y baixos verdaderament aterradors. Se tem que quan vinga 'l desglas, la pitrada dels blocs de gel escrostonará y somourá 'ls ponts, si es que no se 'ls emporta riu avall.

A Nizza, l' estació invernal predilecta dels tichs y asmátichs ha nevat de valent.

A Nápol's, la neu ha cubert las faldas del Vesubi.

Fins à Argelia han tingut la gran nevada. Los lleóns del desert s' han posat à tremolar com los galguets inglesos. Se 'n ha fet una gran cassera. En temps normal los lleóns solen fugir del

foch. Pero aquest hivern lo buscan. Aixís es que apenas veuben à un cassador, se li arriman à la boca del fusell, no importantlos morir, ab la fatlera de aprofitar la escalfor del fegonasso.

Grans frets à Andalusia, grans frets à Valencia, grans frets per tot arréu, inclús en aquells pahissos

«ahont floreix lo taronger,»

com diu lo poeta.

A Catalunya la glassada s' exten del Pirinéu al Ebro. L' Ebro à Tortosa pot passarse à péu. Lo Llobregat no cal dirho: fa pochs días uns quants joves de Barcelona s' hi passejavan per sobre ab velocipedos.

Y aquí mateix, en la hermosa ciutat resguardada de las bufadas del Montseny per la serra del Tibi-dabo, hem hagut de saber per primera vegada, quin gust tant especial tè l' ayre *frappé*, quan al termómetro li dona la gana de arronsarse fins à marcar 10 graus sota 0.

La personificació del present hivern podria caracterizarse ab lo sortidor de la Plassa Real. Donava gust de veure l' altre día tot voltat de caramells de glas, y transformat en un gran centre de taula de cristall. Lo grupo de las tres gracias de ferro-colat se transparentava à través del glas, com si un artista invisible, s' hagués entretingut à tancarlas dintre de una escaparata.

¡Pobres tres gracias! Jo fins temo que à pesar de ser de ferro quedarán desgraciadas, porque es impossible que no se 'ls omplin de panallóns lo nas y las orellas.

Pero deixém ja de parlar de un assumpto que podrá dirse que 'l tracto malament; pero que à lo menos no podrá negaise que 'l sento.

Y aném à relatar un succés capàs de deixar blau al mateix doctor Koch en persona. Se tracta de un nou procediment pera curar la tisis, que deixa endarrera totas las tentativas y tots los ensaigs realizats pèl celebèrrim doctor alemany, que com alemany déu ser protestant y heretjic. Lo procediment à que 'ns referim tè la ventatja immensa de ser essencialment catélic.

La noticia que vaig à donarlos, ignorada à Espanya, la trech de una carta enviada desde Madrid à la *Revista catòlica de Filipinas*, periódich que no s' ocupa més que de qüestions religiosas, que no publica més que noticias religiosas, y que déu contribuir de una manera poderosa al foment de la *ganaderia lanar mística*, de que son pastors y rabadáns únichs los frares que dominan aquellas islas ab absolut imperi.

Pero aném al cas.

Una monja natural de Alcira, de 28 anys de edat, y que havia entrat al convent de las *Adoratrices*, apenas ne contava 15, de constitució delicada y molt propensa à costiparse, va agafar un refredat molt fort en lo mes de novembre de 1888. Passá l' hivern tussint y mocantse; vingué la primavera y s' anava trobant pitjor, quau en ple mes de juliol del any 89 varen determinar enviarla à Avila, per veure si ab lo cambi de clima s' millorava.

Allí anava decayent, quan lo metje diagnosticà que sufría una tisis pulmonar molt adelantada, afegint que per aquest mal no hi havia remey, y que lo millor que podian fer era treure's lo mort de sobre, enviant à la malalta à Madrid, ahont per ser los frets menos intensos que à Avila, tal vegada duraria més.



G. GIMÉNEZ.

Compositor de cap d'ala,  
elegant y distingit  
y director de la orquesta  
en los Concerts de Madrid.  
Lo públich de Barcelona,  
veyent lo que pot y val,  
li ha donat lo sèu aplauso  
ea lo Teatro Principal.



X. DE BURGOS.

Celebrat autor dramàtic  
que en pochs anys s' ha fet un nom,  
guanyantse las simpatias  
y 'ls elogis de tothom.  
«Cádiz», «La gente de pluma»,  
«Los valientes», «Trafalgar»  
y otras obras, patentisan  
lo sèu mèrit y 'l sèu art.



Y cap á Madrid faltan tisiels. L' autor de la carta 'ns descriu á la malalta, afónica, demacrada y tant débil que no tingué més remey que ficarse al llit desseguida, desconfiant los qu' en tal estat la veyan de que pogués tornar á al-sarse'n. Lo metje de Madrid confirmá 'l diagnós-tich del seu colega de Avila. La malalta—segóns lo metje—tenia destrossats los dos pulmóns y era completament inútil donarli menjar ni medica-ments. Més valia deixarla morir.

Y la pobra monja reclinata sobre cinch ó sis coixins, tenint cada cinch minuts de 35 á 40 cops de tos, per efecte dels quals llensava per la boca trossos de pulmó barrejats ab sanch.

¡Que vingui 'l doctor Koch, ab tota la seva ciència y ab tots los seus cultius de microbis á arrancar á la mort presas com aquesta!

Perque la malalta \* \* \* Lo qual tinch lo gust de participals'hi á fi de que no s' alarmin. Ja l' havian viaticada. Ja li havian posat en tre mans un Sant Cristo que la *Madre Sacramento*, fundadora de la institució, tenia sempre en la seva celda y portava sempre en los seus viatjes; ja esperavan, en fi, l' últim moment, lo cop de tos suprem que acabés ab la existencia de la espiritual *Traviatta*.

¡Lo qu' es l' associació de ideas! Lo fet de tenir entre mans lo Sant Cristo de la *Madre Sacramento*, va fer recordar á la malalta qu' ella conservava un autógrafo de la ilustre fundadora: un petit paperet que deya: «*Tu Madre, Sacramento*». —Portéume aquell paper —va dir. Y van portarli.

Llavors ella, plena de fé, exclamá:

—«Senyor y Pare meu (copio textualment) aixís com crech que ab vostre infinit poder donareu vista al cego, ab una cosa tan contraria á la vista com lo llot; aixís també crech que ab aquest paper que ha tocat la mèva *Madre Sacramento*, m' havéu de tornar la salut.»

Y doblegant lo paper ab la punta dels dits fins á reduhirlo al tamany de una pildora, va tra-garse'l.

«Tragó la pildorilla (copio al peu de la lletra) y... ¡oh prodigio! desde aquel mismo momento quedó buena y sana.»

Aixís, aixís... sana y bona. Ja no vá tussir més, ja vá menjar, ja vá dormir un gran número d' horas seguidas, ja vá saltar del llit, ja vá recobrar la veu, l' alé, l' humor, l' alegría, y fins vá pujar y baixar l' escala del convent un sens fi de vegadas, sense cansarse.

¿Qué tal? ¿Lo doctor Koch, tant plé de preten-sions no queda com un nen de tetes al costat de la *Madre Sacramento*?

Desengányinse: la fé obra miracles.

Y 'l primer miracle que obra la fé es que hi haja qui escriga aquestas cosas y sobre tot qui se las crega.

Veritat es que aquests prodigis son fabricats per la exportació, destinantse al consum exclusiu dels indios de Filipinas.

P. DEL O.

## ME CASO... EN RONDA!!

### SONET.

¡Adéu, hermosa llibertat! May més  
tornarem á trobarnos, ja está dit;  
¡me caso! y tant de dia com de nit,

estaré per la dona, tén'ho entés.

¿Que no ho vols creure? bueno, no hi fa res.

¿Que só un cara-girat? bé, bon profit:

no seré jo 'l darrer que penedit,  
de tú s' ha deslliurat y desentés.

Carrego ab la gran creu de tot casat,

per lliure y expontánea vocació;

perque en lo cor un ángel m' ha tocat.

Y en mitj d' aquesta gran satisfacció,  
sols una pena tinch: no haver pensat  
en casarme cent anys més aviat!

T. DOYS.

## DEBUT.

Fa un més qu' en Lluís es metje efectiu; t'è ja en son poder lo titol corresponent, adornat ab tots los sellos, firmas y rúbricas que la llei preceptúa y pot, per lo tant, dedicarse ab completa llibertat á la curació dels malalts... y hasta á la destrucció dels qu' están bons.

Ha llogat un piset en un punt céntrich, ha fet colocar una planxa de porcelana á la porta ab lo seu nom, ha pres una criada de certa edat que no t'è pretensions é inspira confiança y ademés ha fet posar en los diaris un anunci que diu aixís:

«Consultas del doctor D. Luis Magre: Archs, 64, 2.º Recibe de 2 á 3. —Gratis á los pobres de 1 á 2.»

Realisats tots aquests preparatius, en Lluís, plé de esperansas y rodejat d' ilusions, inaugura la campanya y fixa dia p'èl seu *debut*.

Lo gran dia es avuy. Per poch supersticiós que sigui l' home, no hi ha ningú que deixi de donar importancia als sintomas y detalls que acompa-nyan lo comensament d' una empresa, obra ó carrera.

En Lluís es com tothom. Tant bon punt se lleva, mira 'l cel y 'l veu blau, llis, seré.

—¡Bon pressagi!—exclama, fregantse las mans en senyal de satisfacció... y per ferse passar lo fret:—¡bon pressagi! Lo cel me somriu, la natu-raleza s' ha vestit de las festas... Aixó vol dir que tot anirà bé.—

Se vesteix ab quatre esgarrapadas, pren xacolate, pregunta á la minyona si la escala está es-combrada y si la placa de la porta del pis está ben neta... y 's posa desseguida á arreglar defi-nitivamente los objectes, llibres y mobles del seu quarto-despaig.

La operació es llarguissima, pero fins que si-gui la una hi ha temps de ferho tot.

¡Ab quina coqueteria estudia en Lluís la colo-cació de las cadiras, dels sillóns y del sofá!

Ab cada trasto hi passa mitj' hora. May ho troba posat ab prou gust.

Després comensa ab la taula-escriptori.

Muda deu cops de puesto 'l tinter, observa quin efecte hi fan los llibres escampats d' aquesta ó d' aquella manera, medita un rato sobre si es natural que n' hi haja algun d' obert, estudia 'l millor siti pera posarhi la cajetilla y la capsa de mistos, passa la escupidera de la dreta á la es-querra y torna á traspasarla de la esquerra á la dreta...

¡Al últim! Ara ho t'è tot al seu gust, ningú po-drá dir que en lo seu despaig no hi haja art y elegancia.

—Senyoret—diu la criada, trayent lo cap:—son las dotze... ¿No ha dit que volia esmerzar á aquesta hora?—

## LAS NOSTRAS BESTIAS.

En Lluís ni s' en recordava. Atrafegat ab las sévas combinacions estéticas, no s' havia adonat de que las horas pasavan volant.

—Tè rahó—contesta donant l' últim cop d' ull al quarto:—ara á esmorzar, que á la una comensa la consulta pèls pobres... ¡Veyám, ve-yám com anirá aixó!...—

L' esmorzar transcurreix trist y silenciós: primerament perque en Lluís menja sol; en segón lloch perque mentres menja no pensa en altra cosa que en lo seu debut mèdich, que s' aproxima á passos agegantats.

¡Qui sab la sort que 'l destino li prepara! ¿Será un debut felis? ¿será una diada perduda?..

Ja es la una: ha arribat lo moment solemne.

—Manela—diu lo jove doctor á la criada:—jo me 'n vaig al meu despaig. Vosté estigui alerta, y á mida que vaja tuçant la gent, los va fent entrar al meu quarto de un á un. Si s' aglomessin moltes personas, fássilas esperar allá al recibidor. ¿Ho tè entés?

—Sí, senyor, no passi cuydado.—

Y en Lluís s' encamina al despaig, lluytant entre 'l temor y la esperansa.

Las minuterias del rellotje van seguint la seva marxa acompassada, 'l temps va avansant y 'l timbre de la porta no ha sonat ni un sol cop. En Lluís se revolca en lo seu silló, agitat, frenètic y passejant la mirada de la porta al rellotje, del rellotje á la porta...

De sopte... ¡ning... ning! ¡Ara! Nunca es tarde cuando llega.

Espera un moment, creyent veure entrar al primer malalt y mirant si la seva taula presenta bon cop de vista... pero 'ls minuts passen y 'l client no acaba de entrar may.

—¡Manela!—crida al últim, dominat per la impaciencia.

La criada apareix al instant.

—¿No han trucat ara mateix?

—Sí, senyor; era l' escombriayre. ¿Qué vol alguna cosa?

—Nó; retiris—murmura en Lluís, dissimulant lo despit que sent.

Y 'l pobre jove torna á esperar, ab l' orella atenta al més insignificant ruido.

Altre cop de timbre. Los pulróns del doctor s' aixamplan, aspirant una inmensa bocanada d' ayre.

—¡Per fill!—exclama.

Però passen dos minuts y no veu compareixer á ningú.

—¡Manela!... ¿Qui hi havia?

—Un senyor que demanava al sastre del pis de sobre.—



Una víctima dels 11 graus sota zero.

Un núvol de tristesa cubreix ràpidament lo seu semblant.

—¿Es á dir que no ha vingut ni una sola persona?..

—Per ara... ni una...

—¡Y son ja las tres... l' hora en que la consulta s' acaba...! ¡quin comensament més desgraciat...!—

Y apoyant lo cap entre las dugas máns, se queda en actitud meditabunda.

La pobra Manela comprén la situació del seu amo, endevina 'ls sufriments qu' en aquell instant l' atormentan... y atacada per una súbita explosió de sentiment, deixa escapar dugas llágrimas de compassió.

—¿Qué tè?—crida en Lluís, adonantsen.

—Res, res—murmura la caritativa criada procurant dissimular las sévas impressións.

—¡Pero si está groga...! ¿qué li passa?

—¡Un lleuger mareig... no val la pena!—

Y al dir aixó, cau desplomada en una cadira.

—¡Gracias á Deu!—exclama 'l metje.—Lo meu debut no haurá resultat estéril... ¡Tinch un malalt!—

Y ab molta formalitat, corra á polsar la seva criada.

A. MARCH.

### ¿NO 'T SEMBLA?

Avuy boy casats gosém de ditxa inmensa envejable, y es que ab imponderable amor, tu y jo 'ns estimém, dias de gloria passém, es un cel lo nostre estat, y ab plaher may somniat es tant lo goig que sentim, que molts cops nos aburrím ab tanta felicitat.

¿Per qué en nostre gran gosar  
sentim donchs interiorment  
eix malvat aburrimient  
sens que 'l poguém evitar?  
No ho sé, y ara es quan veig clar,  
per curá' eixa malaltia,  
qu' en mitj de tanta armonia  
y fent brometa á tot drap,  
nos haurém de rompre 'l cap  
barallantnos algún dia.

V. TARRIDA.

## RUSSIA A BARCELONA.



Lo que dich moltas estonas:  
—¿Son farsells ó son personas?

## CARRERS NOUS.

Segons veus *volátiles* que corran per aquí, l' assumpto de la reforma de Barcelona camina á pas de carga.

La cosa está tan madura, que 'l dia menos pensat 'ns llevém y veyém tot Barcelona farsit de carrers nous de trinca, ab las sévas aceras, los séus municipals, los séus kioscos y totas las demés cosas que donan caràcter y color local á las nostras vías públicas.

Tant és lo que 'l negoci está adelantat, que á horas d' ara molts dels carrers que s' han d' obrir ja tenen nom.

A Barcelona ho fem aixís: avants de neixe las criaturas, ja las batejém.

Encare no se sab de cert ahónt han de obrirse 'ls carrers que 's projectan, y ja están batejats.

La ceremonia s' ha celebrat ab tan sigilo, que casi no hi ha cap vehi que no ho sápig.

Aquest dia dugas donas del poble parlavan al mitj de la Rambla, y de repent una d' ellas va dir:

—¿Veu aquest senyor que ara passa?—

Lo qui passava era un conegut escriptor catalá.

—¿Aquell de la perilla?

—Sí; pues aquest es de la *cunassió* que 's cuyda de treure motius als carrers nous.

—¿Es dir que aixó dels noms los hi posan los homes?...

—¡Y donchs!...

—Jo 'm creya que no 'ls hi posava ningú.

—¿Y pues, de quíua manera s' arreglaria?

—¡Oh!...

En rigor, hi ha noms de carrer que sembla impossible que sigan inventats per la inteligencia humana; tan extrany, tan bunyols, tan incomprendibles son.

En las vías que ara van á obrirse, lo bon gust y la lógica estarán més ben servits.

La comissió nominadora ha sapigut buscar bé 'ls noms.

Prim, Fontova, Valero, Daoiz, Velarde, Monturiol...

¿No es veritat que es més eloqüent aquesta llista que la de *Jupi, Espolsassachs, Perot lo Lladre, Bufanalla y Cremat xich?*

Si 'ls carrers que s' han d' obrir son molts, la comissió se trobará potser ab que 'ls noms se li acabarán, perque aquí 'ls homes eminents de debó escassejan.

¿A quin rengló acudirá? ¿Al dels polítics? ¿als metjes? ¿als cantants? ¿als velocipedistas célebres?...

L' apuro es més gran de lo que sembla, y dupto que, si 'l cas arriba, la comissió 'n puga sortir ayrosa.

L' únich que pot aconsolarla es que, á pesar de lo que diuen, aixó de la obertura dels carrers va una mica més llarch de lo que 's fa corre.

Y d' aquí á llavors ¡qué diable! hi haurá temps de que surtin homes célebres, que 'ns deixin los séus noms pels nous carrers.

MATÍAS BONAFÉ.

## UN SANT VARÓ.

Lo senyor rector del meu poble, es, com se sol dir, més bó que 'l pa, y 'ls que 'l coneixen á fondo diuen que es un tarrandós

Entre altres bones qualitats que l'adornan, ne té una que avuy dia ni per remey se troba; es franch com un catal  de la velluria. Y aixis, no es estrany que tot fentla petar, exclami m s de un cop:—No arribo   comprendre c m varen donarme aquesta rectoria, perque en las oposicions no més vaig obrir la boca per clavarihi disharats.—

Empr , si de ciencia teol gica no 'n va demostrar cap mica, reunia antecedents de aquells que no poden oblidarse. Durant la carrera, per m s que hi havia competencia entre 'ls companys per portar los cabells fins   mitja esquena y arrombollats com un matxoch d'estopa, dur la cara bruta y tenir las mans xaparras y las unglas endoladas, tragar la capa llantiosa y arnada, espardenyas fora de la mida y 'l barret abonyegat com un perol de casa pobra, may cap condeixepel del seminari va lograr igualarlo en totes aqueixas hermosissimas circumstancies, ni may cap estudiant de la plana de Vich va engolir m s farro ni va lluhir unas orelles m s plenas de panall ns durant l'hivern. Per aix  lo senyor bisbe, sense encaparrarshi, li va donar la rectoria que sollicitava.

Lo primer fet que demostr  que la naturalesa no en va li havia cubert lo clatell de borri sol, succehi poch temps després de haverse encarregat del m u poble, una cinquantena de casas escampadas que 'ls anys y la miseria acaban de enrunar. Donchs va ocorre que uns senyorassos molt trempats de Barcelona, li donaren entenent de fondre las joyas de la Mare de Déu y referlas   la moderna, que serian molt més bonicas. Lo senyor rector va acceptar ab contento la proposició, y 'l resultat va ser que, després de afatar de pollastres   aquells bons senyors sis   set dies y de esquitx rlos hi una dobla de quatre p els traballs, sempre més la Verge ha portat corona de llauna y brillants de cul de got.

Pochs dias després va comprar una mula tan carregada de bondat y tan manyaga, que l'endem  de tenirla, al volerla cinglar, ab un raig de cossas li va arreglar la fesonomia com una taula de carnicer, haventli quedat per recordansa 'l nas xafat y una galta m s botaruda que l'altra. Si algú 's condolia de la seva desgracia y 'l planya, sempre contestava arronsant las espatillas:—Oh, aix  ray, senyal de que D u nostre Senyor se recorda de mi.—De tots modos, molt bé que 's feya 'ls remeys que li aconsellava un pagès que tan bé guria   las personas com   las bestias.

No es cassador ni 'l pescar li agrada y en quant   estudiar, com no ho ha fet may, es feyna que l'embafa. Las sevas diversions son tres: buscar bolets quan n' es lo temps, fer obras y atracallar   una seva germana mitj beneyta que li fa de majordona.

Veure ab quina manya descubreix los rovell ns y pinatells coberts de molsa y fullaraca; veure ab quina trassa maneja la garlopa y 'l ribot, veure com emblanquina y fa m rter, com   cops de mall estabella las rocas, pinta 'ls sants, enrajola, obra finestras y aterra embans, vos dich que es cosa curiosa.

Y admira encare m s, sentir la tirallonga de paraulas que usa pera dir   la seva germana qu' es una ximplota y una basaroca, quan al punt del mitj dia no té la taula parada.

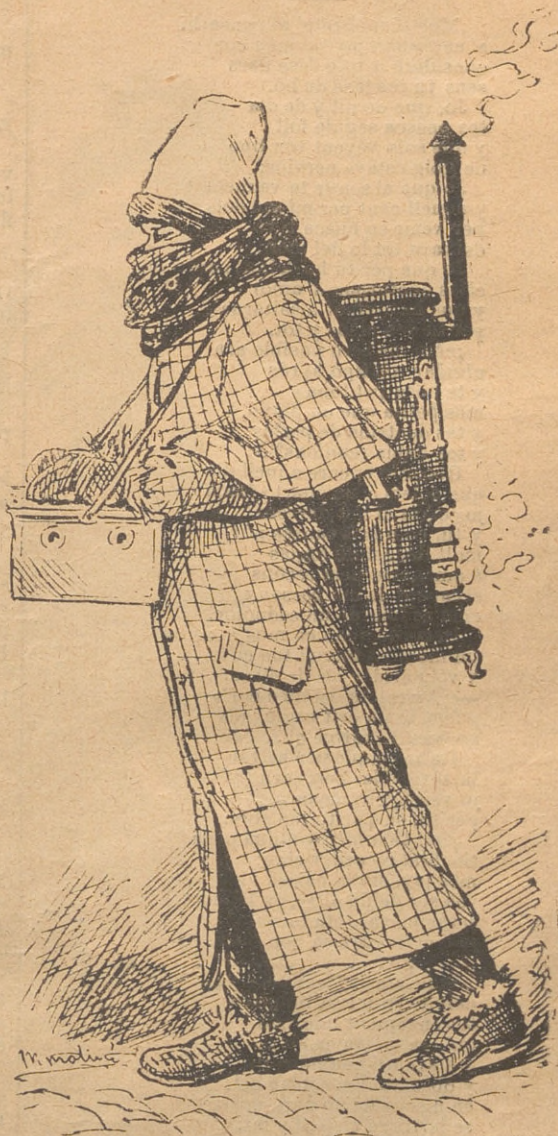
Que fa feynassas, ho diuhen las sevas mans rustegas, plenas de mulas y pell morta; y que no cuyda la seva persona, ho demostran la pelussera que li surt de cada orella   tall de duch, las solfas de la sotana y la arrossinada teula que li cobreix la closca.

De caritat no n' hi demanin, perque tot s' ho gasta per millorar la iglesia y la rectoria, y si li regalana un parell d'  nechs   pollastres ser  molt cap s de vendresels pera comprar cair ns   una saca de guix.

Lo seu paladar es com una tramuja; no distingeix lo bròquil del coliflor, las truffas velles de las primerencas, ni sap si 'l xocolate que pren al dematí es fet ab cacao   ab engrunas de pa.

En materias de religió es terrible. Té una mànega tan estreta que per un pecat com lo puny clava una penitencia com l'embosta. Si dibent missa, algún feligrès enrahona, pesa figas   ronca, pert l' oremus; si girat lo missal la porta del cancell grinyola, mira de rehuill per veure qui es lo toca-tard ; si 'ls que cantan l'  fici se enriolan, girantse tot rod , ab un regany 'ls encasta; si l' escol  no es amatent per donar las canadellas, li venta una bufa que l' aixorda, y preguntant

¡GUERRA AL FRET!



Un traje de circunstancias,  
que pot ser d' utilitat  
mentres lo senyor termómetro  
no vulgui fer més bondat.

la doctrina   la quitxalla, estella m s canyas de un cap de l' any   l' altre que un cistell  acreditat.

L' altre dia, en ocasió que 'l pobre senyor rector tenia un cap com una carabassa   causa de un mal de caixa que no 'l deixava descansar de nits ni de dias, un plagota va dirli fent la mitja rialla:

—Vaja, moss n Joan, pot estar content, que Déu no l' oblida dias h .

—Caram, caram; tan mateix ara se 'n recorda una mica massa—va dir fent un sospir y alsant la vista al sostre.

QUIM ARTIGAYRE.

## MORTA!

¡Morta! ¡pobreta! al ¡ensarhi  
s'entristeix ¡ay! lo meu cor  
considera't que dese dara  
sens tú res faré de bó.

Jo, que de nit y de dia  
tos passos seguia foll  
y que sols veyent ton tipo  
de goig estava nerviós;

Jo que al sentir ta veuheta  
y aquell cant per mí tan dols,  
per venir en busca téva  
deixava tot lo del mon;

Jo que per tú he deixat perdre  
citas nocturnas d'amor  
y que he arribat á saltarne  
per tú dos pisos y tot,

¡cóm me será posible ara  
olvidar ton tipo ayrós  
y ta boca petitona  
més petita que un pinyó,  
y tas dentetas de perlas  
y tos llabis rebufóns?...

Recordo encare aquell dia  
que solets á un cuarto fosch  
jo corria al teu darrera

y tú, com si 't causés pòr,  
molt lleugereta fugias  
á amagarte pels recóns  
escapant de ma persona  
com se fug de un seductor.

Recordo quan en mos brassos  
un moment tingué ton cos  
y vaig cridar plé de ditxa:  
—¡Ay rateta del meu cor!  
y fent tú un crit esglayada  
sol vas deixarme altre cop.

Recordo que per salvar  
la téva vida, cert jorn  
jo vareig envenenarme  
per tú, si, per tú tan sols.

¡Oh! Dèu mèu y quina pena  
tinch al recordar aixó:  
mes ¡ay! si per cas en vida  
vas ser de un altre, en la mort  
serás mèva, tota mèva  
jo t'enterraré en bon lloch.

Aquestas reflexions feya  
dalt de un terrat un gatot  
tot ensumant una rata  
qu'era morta en un recó;  
y clavantli una morrada  
y observant si estava sol,  
en menos de un pare-nostre  
se la tragá ab pell y tot.

J. STARAMSA.



Senmana de fret: senmana sense 'l calor de las  
novetats teatrals.

Los pochos teatros que mantienen obertas las sè-  
vas portas, comprenent que 'ls que atravessan  
los carrers per assistir á las funcions fan un ver-  
dader sacrifici, y considerant que 'ls que 's sa-  
crifican, en últim extrém sempre son pochos, no  
's donan gran pressa en estrenar obras novas,  
temerosos de que 'l fret, que tants estragos pro-  
dueix per tot, las neuli.

(\*) Sobrer del Almanach.

Aixís, qu' en pocas ocasions s' havia vist la  
borla que reyna actualment en casi tots los tea-  
tros.

Consignarem los petits incidents ocorreguts,  
més per seguir la costum que per altre motiu.

## PRINCIPAL.

Funció á benefici dels aplaudits autors de *Tra-  
falgar*, Srs. Burgos y Jiménez.

Després de *El novio de D.<sup>a</sup> Inés* y *Las visitas*,  
va posarse 'l tan celebrat espectacle, varent á  
los autors cridades á la escena, aplausos y un  
florete de bonichs regalos.

Y no hi ha hagut res més.

Próximament s' efectuará, segóns sembla, una  
funció dedicada á la memoria del eminent Va-  
lero.

## LICEO.

A últims del actual hi ha 'l propòsit d' estrenar  
lo ball de gran espectacle *Rodope*.

A tal efecte, segóns noticias, adelantan los pre-  
paratius.

Es necessari fer una cosa ó altra, porque 'ls  
habituals concurrents al Liceo, ja no saben ahont  
anar á passar la nit.

## ROMEA.

Per un descuit involuntari vaig deixar de con-  
signar la passada senmana que l' obreta *Un nú-  
vol de pas*, estrenada ab éxit satisfactori, es de-  
gada á la ploma del jove escriptor Sr. Ayné  
Rabell.

La producció s' ha repetit, essent en totes  
las representacions del agrado del públich.

## TÍVOLI.

Continúan las obras de reforma y millora.

Quan aquestas quedin terminadas tornarà á  
obrirse ab una nova companyia de sarsuela.

## NOVEDATS.

Dillúns va celebrarse lo benefici de la senyora  
Mena, posant en escena dos de las obras en las  
que més acredita sos grans qualitats artisticas:  
*La boja*, de Angel Guimerá y la graciosa pessa  
*Maruja*.

Alcansá extraordinaris aplausos y un gran nú-  
mero de regalos deguts á autors dramátichs, ar-  
tistas de Novedats y altres teatros y admiradors  
de la primera actriu del Teatro catalá.

Dimars va estrenarse en aquest teatro la co-  
media en un acte *¡Muixoni!* original del Sr. Bro-  
sa y Sangermán.

Es una obreta senzilla y lleugera, versificada  
ab bastanta soltura, que va fer riure en algunas  
ocasions, sent aplaudida al final.

La execució, confiada á la senyoreta Fontova  
y als Srs. Fuentes, Soler, Muns y Asparó, va re-  
sultar ajustada.

## CATALUNYA.

Se pot dir que tota la senmana se 'n ha anat  
ab benefeis.

Com si aquest sigués lo millor sistema de ferse  
passar lo fret.

La simpática Pino celebrá 'l seu lo dissapte  
últim, estrenant al efecte un monólech titulat  
*¡Divorciada!* y una pessa del Sr. Extremera ba-  
tejada ab lo titol de *Safo*.

*¡Divorciada!* consisteix en una tirada de *re-  
dondillas*, no totes exemptas de ripis. Més que  
un monólech propiament dit, es una poesia com  
tantas se 'n insertan en los senmanaris de 10  
céntims. La Sra. Pino 'l digné ab molta dis-  
creció.



A NOSTRAS LECTORAS.



Ara que 'l japonés priva  
y ab lo Carnaval aqui,

tenim lo gust d' oferils hi  
un autèntich figuri.

Ara lo juguet del Sr. Extremera ja es un' altra cosa. Fins adoleixent de falta de novetat, tant en l' assumpto, com en lo desarrollo de l' acció, entreté molt agradablement, gracias á la acertada pintura dels tipos y al devassall de xistes que no s' estronca un sol instant.

Hi estigueren molt bè las Sras. Alverá y Pino y 'l Sr. Palmada, mantenintse en bon terren lo demés actors que prengueren part en la representació.

\* \*

Dillúns, benéfici de la Sra. Alverá.

A pesar del rigor de la estació, lo teatro estava plé de gom á gom.

La beneficiada 's distingí no sols en lo sainete *Bonitas están las leyes*, sino en lo *vaudeville* titulat *Clara Sol*, una obra plena de riallas, que la mateixa Sra. Alverá havia estrenat y que representa sempre ab gran éxit.

No hi ha que dir si aquest seria complert dillúns á la nit.

Lo quarto de la Sra. Alverá estava plé de regalos.

CALVO-VICO.

Diumenje 's probá de animar aquest teatro, posant en escena la magia *La Pata de cabra*, per la companyia cómic-hírica que dirigeix lo Sr. Buxens.

Li desitjém molta sort.

GAYARRE.

Debuts en gran escala.

Ab la *Favorita* se feu aplaudir la contralt senyoreta Juliá, ja coneguda á Barcelona per haver cantat en distints teatros y últimament en lo Liceo. La jove cantant demostra estar en aquell período de progrés durant lo qual las bonas condicions naturals s' aferman y s' arrodoneixen.

Lo tenor Salassi, que debutá ab aquesta ópera, t'è una vèu agradable y ben timbrada, á més de una emissió fácil; pero es nou á las taulas y li falta encare aquella experiéncia que sols pot adquirirse ab la costúm.

Lo qui no pogué anar signé 'l barítono Miserochi. Ab tot y fer lo paper de *rey Alfonso*, acabat lo segón acte 'l poble 'l destituhí, reemplassantlo 'l barítono Bargioli, 'l qual realsá 'l prestigi monárquich, obtenint una gran ovació, després del aria: *A tanto amore*.

\* \*

Ab lo *Rigoletto* 's doná á coneixer una tiple de Reus, la Srta. Espinós, que per primera vegada apareixia davant del públich.

Com es natural, estava sumament emocionada; pero á través de la emoció féu endavinar bonas condicions. Lo públich l' aplaudí varias vegadas, principalment després del aria: *Caro nome che il mio cor* y del duo del acte tercer.

En quant al tenor Landé ho féu anar bastant be.

Qui copá tots los aplausos del públich, provocant en certs moments l' entussiasme general, signé 'l barítono Sr. Bargioli, qu' es una escelent adquisició per la empresa, tant per sa vèu simpática, com per sa pericia en lo cant. Cantant, está en lo seu element, y com actor, sab llansarse y encomanar al públich los seus entussiasmes.

Y ab lo dit queda fet lo baláns teatral de la present senmana.

N. N. N.

## FANTASÍAS SIDERALS.

A estudi ja ho deya 'l mestre y ara en molts llibres ho he vist... y creguin... ¡no 'm xoca gairel tant... ¡qu' estich d' alló més trist!

Es lo cás, que 'ls sabis contan d' algúns astres depravats, que tenen també l' audacia de ser per gent habitats.

Aixís á *Venus* y á *Júpiter*, segóns hi sentí á di, hi viuhen homes y donas, si fá ó no fá, com á aquí.

De molts anys, que desitjava emprendre un viatge al espay, mes anava retrassantme sense trobá 'l dia may.

Mes ara que ja tenia la milló oportunitat puig m' escapava del cólera... ¡creguin que m' hi refredat!

¿Y perquè?... Donchs per la cosa més lógica y racional.

Ho ha explicat no sé quin sabis... ¡ja veurán! ¡Es un gran mall!

¿Júpiter es mil vegadas com la terra, no es vritat?

Donchs la gent ab l' astre hi guarda la proporció-nalitat.

¿Saturno es com cent mil terras?

Donchs los habitats d' allí fan lo mateix... ¡Cent mil voltas més grossos que no 'ls d' aquí!

¿Y está clar! ¿Qui s' embolica ab gent aixís? ¡No 'm moch pas! ¡No vull que tant lluny de casa me succeheixi algún fracás!

Jo soch casat y tinch sogra — que no 'm deixa viure en pau. —

Suposém qu' un dia 'm cremo y li dono l' adeu-siáu

y vaig á pará á Saturno y allí 'm caso tant tranquil...

¿M queixava de la sogra?...

¡Multipliquin per cent mil y resulta una ballena

més alta qu' un campanar, que pesa cent toneladas

y no 'm deixa respirar!...

Jo aquí baix tinch molts *inglesos* (lo qual me fá interessant)

que 'm venen sempre al darrera ab un fluviol sonant...

Donchs trasládinme á Saturno ab los *inglesos* d' aquí,

cent mil vegadas més *feros*, y ¡calculin quin pati!

¿Y si aumentan també 'ls comptes cent mil cops la cantitat?...

¡Prou suposicions, dimontri, ja comensó á está escamat!...

A Espanya governa un *mónstruo* que ja 'ns comensa á aburri;

donchs figúrinse que un dia jo fujo escamat d' aquí

y vaig á pará á un planeta ahont s' escau de governant

un tipo com ara en Cánovas... ¡Será cent mil cops més gran!

¡Será cent mil cops més *guenyo!*

¡Y cent mil cops més dolent!  
¡Y farà, Déu mèu, 'ls versos  
cent mil cops més malament!

*Nada, nada*, no 'm vull moure  
de la terra y ¡no 'm mouré!...  
á menos que hi hagi un sabi  
que trobi 'l que li diré...

¡Un astre de bona pasta  
bè de 'ls grans, bè de 'ls menuts,  
ahont siguin petits los vicis  
y siguin grans las virtuts!

Si acás n'hi há algún que 'l trobi  
que vingui... 'ns prepararem  
y... ¡desde 'l terrat de casa  
tots dos, nos lo mirarem!

M. RIUSEC.

## LA FESTA DELS FORNERS.



## ESQUELLOTS

Durant la senmana no s'ha par-  
lat més que del fret.

—¡Estich gelat!... ¡Quín grisol!...  
¡Aixó no pot aguantarse!... Brrr...

No se sentian més que aquestas  
expressions, y encare á través dels  
embossos.

Una de bona: \* \* \*

—¿A quant dirias que ha baixat  
lo termómetro á la sombra?

—Qué sè jo.

—A 10 graus sota 0.

—Home, 'm deixas *fret*.

¡Qui havia de dir que 'l fret, l'  
enemich mortal del pobre en certs  
cassos, fins pot convertirse en un  
element de fraternitat!

Pera convèncers d' aixó no ten-  
nian més que recorre certs carrers  
de Barcelona, á altas horas, en una  
qualsevol d' aquestas nits tan ri-  
gurosas com havèm acabat de  
passar, y haurian vist quadros  
edificants, del tenor següent:

Un gran braser, y al seu entorn  
un sereno, un vigilant de primera  
y un vigilant de segona: tres ene-  
michs mortals, compartint en pau  
y tranquil·litat l' escalfor del ma-  
teix foch.

Ja se sab: á grans mals, grans  
remeys.

Los cotxeros y conductors del  
tranvia, quan no podian aguantar  
més temps, baixavan de las plata-  
formas y 's posavan á corre, se-  
guint lo trot de las mulas, á fi d'  
entrar en calor.

A la Boqueria y demés mercats  
van faltarli un gran número de  
vendedors, temerosos de glassarse.

Y aixó que 'l fret, com tothom  
sab, es un gran aperitíu. Res des-  
perta tant la gana com una tem-  
peratura bèn baixa.



Al dematí ofici y prédica,  
al vespre vinga ballá...

¡Quina afició á las traficas!

¡Ferne hasta quan no fan pá!

Sens dupte, per aquest motiu, los carnicers han pujat considerablement lo preu de la carn.

Sr. Coll y Pujol, si es que no tèn las mans balbas, aquesta es l' hora de fer entendre qu' empanya dignament la vara d' alcalde de Barcelona.

Cap de las festas extraordinarias del corrent any cau en diumenge.

De manera, qu' entre 'ls diumenjes y 'ls dias que no 's treballa, tindrem durant l' any, 69 dias festius... ben prop de sis cada més, uns mesos ab altres.

Un any molt gos.

Perque fá moltes festas.

Cosas de la policia secreta.

Fá pochos dias, era detingut en lo carrer de Mina un treballador de la fàbrica del Srs. Cruset, fundantse 'ls celosos vigilants en que 'l detingut no podia ser treballador perque vestia massa decent.

Anteriorment havia sigut detingut per individus del mateix cos un individu sens més delictu que 'l de portar brusa.

Tant si vas de cada festa  
com si vas de cada dia,  
vè sempre la policia  
y 't detè y 't fastidia...  
¿Donchs quina moda es aquesta?

Seria convenient que 's dictessen ordres concretes, á fi de que 'ls ciutadans pugan lliurarse de enutjosos contratemps.

Lo governador hauria de dir:

—Los treballadors, si no volen ser detinguts, portarán brusa ó portarán americana, catxutxa ú hongo, espartenyas ó botinas... En fi que tothom sàpiga com ha de anar vestit.

Encare que crech que lo més acertat seria posar uniforme als de la policia secreta, ó millor encare donarlos l' absoluta.

Després de tot, per lo que serveixen...

Ara que s' acosta Carnaval, no estarà per demés recordar als aficionats la antigua casa de la Sra. viuda de Galcerán, situada al carrer Nou de la Rambla, n.º 7, pis primer.

Lo surtit de caretas de totes classes, midas y capritxos que 's troba allí, no 's veu en lloch. Si 'ls nostres lectors s' hi arriban, ja 's convencerán de que las nostras indicacions no son exageradas.

En la *Veu de Catalunya*, periòdich catalanista catòlich, que ha comensat ara fa poch á veure la llum pública, llegeixo la següent noticia:

«A Maduré (India inglesa) en un col·legi de Jesuïtas hi ha 170 noys purs com uns àngels que fan la comunió diària, y n' hi ha 300 pagans que desitjan ferse cristiàns y frares, si llurs pares 'ls ho permeten.»

¡Ay Senyor!... ¡Pobrissóns!

Encare no han rebut la llum de la gracia, que ja han comprès tot desseguida que la vida més bona y regalada es la de frare.

Un recort al pobre Roca y Galés, que acaba de morir á Gracia, á l' edat de 63 anys.

Sense més direcció ni estimul que la seva gran afició al estudi, en las horas que 'l treball li deí-

xava lliures, arribá á dominar las qüestions econòmicas y á tractarlas ab un gran sentit práctic, que produhia verdadera admiració.

En Roca y Galés era 'l proto-tipo del obrer il·lustrat de Catalunya.

No hi ha que dir, que valent tant com valia, ha mort enterament pobre.

A Vicennes, poble situat prop de París, acaba de ocorrer un crim que ofereix un caràcter especial, sumament curiós.

La victima era una beata anomenada Bazire, y la matadora un' altra beata anomenada Barbier.

Dos ratas de sagristia de las quals una destruheix al altra, estrangulantla ab una corda y arrossegantla un cop morta per la seva mateixa habitació.

Per més que rumihin \* \* atinarán á compendre quin ha sigut lo mòvil del crim.

Ni 'l desitj de robo, ni la satisfacció de una venjansa: cap de aquests estímuls que solen armar lo bras de tants criminals.

La Barbier matá á la Bazire—ella al menos aixís ho ha confessat de plá—moguda pèls zelos. Y no perque las dugas estiguessen enamoradas del mateix capellá, que sabent qu' eran lletjas, velles y escarransidas, dificilment haurian trobat cap mossén que 'ls hagués donat motiu d' estar gelosas.

Los zelos de la Barbier eran de caràcter espi-ritual; uns zelos exclussivament religiosos.

—La Bazire—va dirse—resa més que tú, resa de dia y de nit, á totes horas y sense descans. Donchs á la primera ocasió la mato y ja no podré resar més.

Y aixís va ferho.

Ara vajan á averiguar si pot haverhi res més monstruós al mon que 'l fanatisme religiós.

Lo según ball de máscaras del Liceo no 's veure gayre més animat que 'l primer.

Y de disfressas, n' hi havia una abundancia tal, que casi podian contar-se ab los dits!

Aixó sí, de varietat no 'n vulgan més: la major part de las máscaras portavan mantón de Manila. Semblava que s' ho haguessen dit.

Contribuhian á amenisar lo ball unas fortas corrents d' ayre gelat que 's passejavan ab tot desahogo pèls corredors de la platea.

Moltas máscaras que havian entrat al gran teatro ab véu argentina de tiple, varen sortirne ab véu de baix profundo acatarrat.

Un corrido que hi havia anat molt decidit á fer una conquista, ja la va fer la conquista.

Va conquistar una pulmonia.

Vaja, digan lo que vulgan.

Los balls de máscaras del Liceo cada any més espléndits, més animats y més entretinguts.

O sino aquí tenen al corrido de que 'ls parlava: ja tèn entreteniment al menos per un mes, si 'ls metjes no li esguerran la cura.

Lo Sr. Budoy, l' intrèpit aeronauta, que comensá sa carrera arrapantse á una corda del globo de Mr. Mayet y que ab un xich més la termina, cayent desde una altura considerable, està preparant novas ascensions, valentse de tres

## LO MILLOR.



Dèixinse d'estufas, llenya,  
tarregada y carbonet...  
¡No hi ha com aquest sistema  
per ferse passà b'el fret!

globos, dos d'ells de forsa ascensional y capàs cada un per vuit personas, y 'l tercer, modelo dels dirigibles.

Es a dir: un globo locomotora y dos globos vagóns.

Figürinse una especie de tranvia de Sant Andréu de Palomar, anant a través del ayre.

Li desitjém molta sort, ja que las alturas lo tiran, y que no s'haja de arrepentir may de la promesa que havia fet de no elevarse may més.

Una moda nova que comensa als Estats Units y que no será difícil que ab lo temps arribi a Europa.

Una damisela de aquella República, reyna de la elegancia, ha sortit a passeig portant a la carretela, en lloch de un gos, com molts acostuman, un preciós porquet.

Será molt bonich, si cundeix la costúm, poderse dirigir a una elegant, dihentli:

—Si no pot concedirme 'l seu amor, a lo menos lo dia que mati al meu rival, no 'm negui una butifarreta.

Ha mort a Paris un capellá que havia disfrutat a Barcelona molta notorietat en los últims anys que precediren a la Revolució de Setembre.

Nos referim al Pare Amores.

¿Qui no 's recorda de aquest predicador del género naturalista? Pujava a la trona y nomenava las cosas pel seu nom. Al pá pá, al vi vi, al escándol escándol. Atacava l'hipocresia de las elevadas classes socials ab tal desembrás, que més de quatre vegadas las autoritats superiors van privarlo de predicar.

\* \* \*

Lo Diari de Barcelona suposa que 'l Pare Amores va emigrar a Fransa fugint de las persecucions desencadenadas contra 'l clero per la Revolució de Setembre.

Res més inexacte. Los únichs que perseguían al Pare Amores eran los seus mateixos, aquells a qui esguerrava la cria, fent us de una llengua que no tenia péls.

No se 'n anà a Fransa a ferse frare fins que 'ls seus pares, als quals e'l idolatrava, hagueren mort.

Mentres visqueren procurá mantenirlos ab lo fruyt del seu treball.

La Revolució no li feva por, ni tenia perquè recelarne.

Més que mal vist era popular.

Un dia passant per un carrer, un grupo de galifardéus va cridarli:

—Bólit.

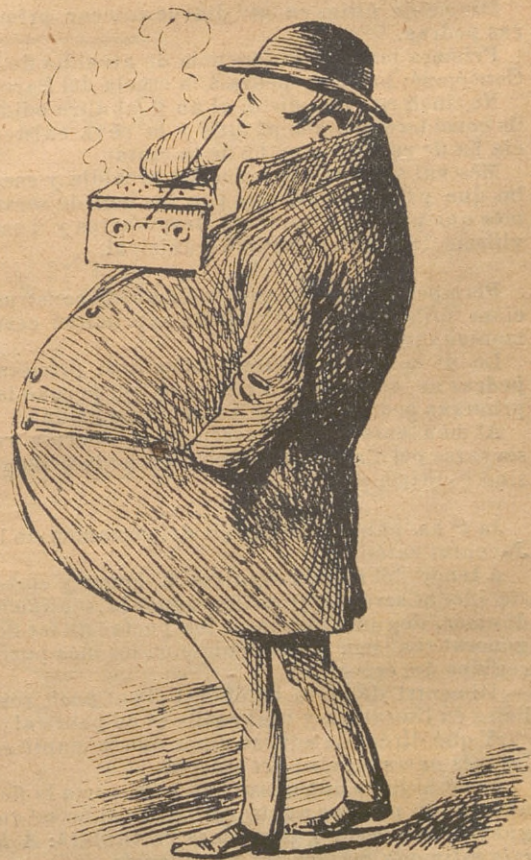
Y ell, caragolantse 'l mantéu al bras, y girantse de repent, va dirlos quadrantse:

—¡Vinga!

Ab una gracia tal, que 'ls mateixos que tractavan de insultarlo, van posarse a riure, exclamant:

—¡Voto a!... ¡Si es lo Pare Amores!

## CALEFACCIÓ NASSAL.



Sistema que 's recomana als que tenen massa nas, per evitar que la trompa se 'ls hi torni un tros de glas.

## LANCE D' HONOR.



—Ab aquest fret treus la teya?  
—Y donchs!—Per mi lo millor  
es sanjarho á bofetadas...  
¡així entrarem en calor!

Diumenje últim va ser dia de colocar primeras pedras.

Primera pedra á la tenencia de arcaldia de la Concepció; primera pedra á la escola del Parch. No tinch res que dirhi: al un y al altre edifici 'ls considero sumament útils y la séva existencia ha de redundar en bè de la ciutat.

Més val aixecar tenencias de arcaldia y escuelas que palaus reals, que per res han de servir més que per evidenciar los despilfarros y 'l servilisme de la administració municipal.

Pero per lo mateix que 's tracta de construccions útils, opino que podrian suprimirse ceremonias supérfluas.

Lo d' enterrar ab tota solemnitat primeras pedras no conduheix á res práctic, perque las primeras pedras desgraciadament no grillan.

Al mèu entendre las ceremonias deurian reservarse pèl dia en que 's coloqués no la primera sino l' última pedra.

Ja s' ha publicat lo cartell del certamen de la Joventut catòlica.

A tenor del mateix lo premi d' honor y cortesia «donat será á qui mellor cante lo sentiment d' amor, deguent apartarse los poetas de tot degenerat realisme y mantenirse en les més pures regions del esperit.»

¡Dimontri de joves catòlics! ¡Tant poch realistes en literatura y tant realistes en política!

¿Y qué dirém de aquest amor que 's manté en les més pures regions del esperit?

Ja m' hi jugo una missa que se 'n porta la flor natural un prebere qualsevol. Y fins si no m' enganyo, la poesia guanyadora 's titulará: *A la mia estimada majordona Mariàngela.*

Un ambiçós tracta de anarse'n á la República Argentina á fer fortuna.

—No hi vajas - li observa un amich - mira que

alli 'ls negocis están molt mal, mira que no corre un quarto, mira que 'l menjar escasseja...

—¿Y qué?

—¿Cóm y qué? ¿Y qué farás si 't trobas sense colocació y sense saber ahónt darla?

—Allá ray, sempre fins en los més grans apuros, hi ha un recurs.

—¿Quin recurs?

—Tirarse de cap al Riu de la Plata.

Un proverbi oriental:

«Si vas á la guerra, resan una oració; si t' embarcas, resan dugas; si 't casas, resan tres.»



Un oncle está irritadíssim contra un seu nebot, calavera desfet.

—¡Ets un perdut! .. ¡M' estás arruinant!... Estàs empenyat ab Dèu y ab lo diable.

Lo nebot ab molta frescura:

—Está equivocat. Precisament acaba de citar á las dos únicas personas á qui no 'ls dech ni un céntim.

De una casa va desaparéixer un artistich rellotje de sobre-taula, que á lo menos pesava dos arrobas.

—¿Qui l' haurá robat?—deya l' amo plé de desconsol.

—Jo ho sè—va dirli un amich.

—¿Qui?

—Un lladre de primera forsa.

L' Adela es una xicota molt lleugera, que un dia va caure gravement malalta.

Parlant d' ella, deya una amiga á un' altra:

—¿Sabs que l' Adela ja está bona?

—¿Si?

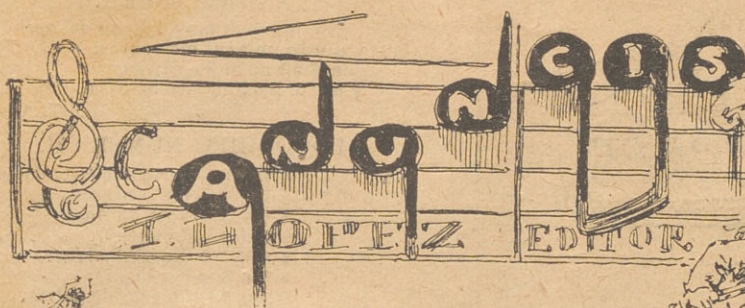
—Ningú creya que 'n sortís. Va arribar molt mala; pero al últim s' ha escapat.

—¿S' ha escapat? ¿Ab qui?



A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA.—*Gi-ro na.*
2. ANAGRAMA.—*Anita Atina.*
3. ACENTÍGRAFO.—*Cabra-Cabrà.*
4. TRENCA-CLOSCAS.—*El Salto del pasiego. — Las dos princesas.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Cornudella.*
6. INTRÍNGULIS.—*Portal.*
7. GEROGLÍFICH.—*Per ulls de poll, als peus.*



J. M.<sup>a</sup> BARTRINA

**Algo.** Colección de poesias, ilustradas por  
J. Luis Pellicer. Ptas. 3.

**NITS DE LLUNA** APLECH DE PÓESÍAS  
DE  
FREDERICH SOLER (PITARRA)  
Ilustradas per J. LLUIS PELLICER  
Y AB UN PRÓLECH DE VALENTÍ ALMIRALL. — Ptas. 2.

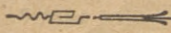
**TRATA DE BLANCAS**  
NOVELA SOCIAL  
por EUGENIO ANTONIO FLORES  
Un tomo en 8.<sup>o</sup> con láminas, Ptas. 3.

F. SALAZAR  
**POESIA DEL PORVENIR**  
Con un prólogo de Francisco Pi y Margall  
y con ilustraciones de F. GÓMEZ SOLER. — Ptas. 250.

F. GRAS Y ELÍAS  
**ROMANCES DE CORTE Y VILLA**  
Con un prólogo de FEDERICO SOLER (Pitarra)  
Ilustrados por Vázquez, Dieguez y Gómez  
Un tomo en 8.<sup>o</sup>, Ptas. 250.

C. GUMA  
**Ni la teva ni la meva**  
COMEDIA EN 3 ACTES Y EN VERS. — Ptas. 2.



**PARIS** por A. VITU   
Versión castellana de  
**EMILIA PARDO BAZAN**  
Van publicados tres cuadernos á UNA PESETA el cuaderno.

**NOTA.**—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu. ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent además 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.



## XARADAS.

## I.

UN PERIÓDICH MÉS.

Com tenia moltes ganas  
de fé un periódich festiu,  
fa cosa de tres senmanas  
que 'n vaig fundar un: Lo NIU.

Res, una idea gastada  
que va passarme pèl cap,  
y perque tinch una criada  
qu' escriu versos, y que 'n sab.

Al veure sa total gran,  
vaig pensar: Ja lligarém;  
per 'xó vaig dirli:—Endavant  
vosté y jo Lo Niu farém.

Y en efecte: 'l componiam  
ab molta puntualitat,  
pero no més lo veniam  
als de casa y pèl vehinat.

Perque més variat semblés  
Dos-quarta-cinch jo firmava,  
y com si gust hi trobés  
ella 'l nom sempre s cambiava.

Y com grans disposicions  
á versificar tenia,  
en meros de dos segóns  
ella feya una poesia.

Y omplint papers y quartillas  
se va tan hu-dos-tres ella,  
que componia quintillas  
que fins feyan... escudella.

Com que 'l género festiu  
y l' amorós cultivavam,  
á casa sempre 'ns trobavam  
junts fent ó arreglant Lo niu

Pero un dia la minyona  
uns versos va publicar,  
que á la sogra y á la dona  
no feyan més que atacar.

Com que tres-tres no es ma esposa  
no ho va pendre ab cap mal fi:  
fa sogra 's posá nerviosa  
com un pinxo fement.

Y com va tocarli 'l viu,  
d' aixó vingué 'l denunciarnos,  
y per cástich va privarnos  
de poguer torná á fé 'L niu.

J. STARAMSA.

## II.

Va demaná un tros de prima  
y un invers-tercera tendre  
á sa cosina en Marsal:  
més com dos tres se l' estima,  
digué:—Tè, y á més pots pendre  
un tallet de la total.

XANIGOTS.

## TRENCA CLOSCAS.

LLEÓ R. PLET.

RODA.

Formar ab aquestas lletres lo nom de un carrer de Barcelona.

CINTET BARRERA.

## ENDAVINALLA.

No 'm moch may del cap del ase  
y dintre un Sant me veurás:  
sense mí no hi ha cap cas  
y no 'm puch moure de casa.

J. T. ANGULA.

## LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Periódich barcelonés.  
5 3 7 8 9 9 2 3.—En lo exércit. ARTILLERIA  
4 5 3 1 2 7 5.—Nom de dona. CARMEN  
4 5 6 5 3 8.—Un aucell. CANARI  
1 8 9 5 6.—Ciutat d' Italia. MILAN  
4 5 6 5.—Per medir. CANA  
3 2 7.—Objecte de cabell. RET  
7 2.—Una planta. TE  
1.—Consonant. M

ROSETA SASPLUGAS.

## ROMBO.



Primera ratlla vertical y horizontal: consonant.—2.<sup>a</sup>:  
animal feréstech.—3.<sup>a</sup>: flor en plural.—4.<sup>a</sup>: nom de dona  
—5.<sup>a</sup>: prenda de criatura.—6.<sup>a</sup>: número, y 7.<sup>a</sup>: vocal.

SALDONI DE VALLCARCA.

## GEROGLIFICH.

I  
III  
O N  
II

SALDONI DE VALLCARCA.

## PÈL BALL DE MASCARA.



—«Ben lluhentas» m' ha dit ella:  
«Ben lluhentas!... Ya se vé...»  
Com que en 'quests balls las botinas  
hi solen fé un gran papè...!

BARCELONA:

Imp. de Lluis Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.